فرمانده ارتش سودان: نخست‌وزیر نزد من است؛ کودتا نکرده‌ایم

«عبدالفتاح البرهان» فرمانده نیروهای مسلح سودان درباره سرنوشت نخست‌وزیر این کشور گفت وی در منزلش میزبان «عبدالله حمدوک» است و ارتش سودان دست به کودتا نزده است، این در حالی است که وقوع کودتا در سودان رسما اعلام شده است. رسانه‌های رژیم صهیونیستی نیز به دلیل نزدیکی مواضع «البرهان» با این رژیم از این واقعه استقبال کرده‌اند. نشریه عبری‌زبان «اسرائیل هیوم» به نقل از یک منبع رژیم صهیونیستی نوشت: «با توجه به وضعیتی که در سودان به وجود آمده، بهتر است ما از ارتش و فرمانده آن حمایت کنیم».

رئیس‌جمهور سالخورده آمریکا در تازه‌ترین نمایش عمومی بیماری زوال عقل خود، در نیوجرسی با یک شخصیت خیالی دست داد

خورزوخان سلام!

رئیس‌جمهور فرتوت ۷۹ ساله آمریکا طی مراسمی در ایالت نیوجرسی بار دیگر مشکل زوال عقل خود را عیان کرد و به سوژه رسانه‌ها تبدیل شد. جو بایدن در انتهای سخنرانی‌اش در شهر «کرنی» درباره طرح دولتی «بازسازی بهتر پساکرونا» به خیال آنکه شخصی روی سن در کنارش قرار دارد، به سمت راست خود چرخید و دستش را برای دست دادن با این شخص فرضی دراز کرد؛ صحنه‌ای باور نکردنی که به خنده‌دارترین سکانس‌های فیلم‌های کمدی هالیوود پهلو می‌زد. البته این تنها گاف آن روز بایدن نبود و او دستش را در حالی به سوی فرد خیالی کنار خود دراز کرد که نه‌تنها در یک مراسم مربوط به کرونا، ماسک بر صورت نداشت، بلکه لحظاتی قبل هنگام سرفه دستش را جلوی دهانش برده بود. بایدن پس از آنکه با «خورزو خان» دست داد، از پله‌ها پایین رفت و با همان دست آلوده با مقامات محلی دست داد. این در حالی است که اخیرا «جن ساکی» سخنگوی کاخ سفید در مقابل فشارهای روزافزون نمایندگان کنگره و رسانه‌ها درباره ضرورت انجام تست پزشکی از رئیس‌جمهور سالخورده مظنون به آلزایمر تسلیم شده بود.

اشاره تلویحی دوست قدیمی و همکار رئیس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید به مساله سلامت ذهن بایدن، عملا به معنای رسمیت یافتن گزارش‌ها و گمانه‌های متعددی است که طی ۲ سال اخیر درباره بیماری زوال عقل رئیس‌جمهور فرتوت آمریکا منتشر شده است. بایدن پیرترین فردی است که به ریاست‌جمهوری ایالات متحده می‌رسد. او حتی پیش از انتخابات ۲۰۲۰ نیز به دادن گاف‌های متعدد و لکنت زبان در سخنرانی‌ها، کنفرانس‌های خبری، مصاحبه‌ها و حتی ملاقات با مردم، همکاران و مقامات مشهور بود و مدت‌ها چنین توجیه می‌شد که این بخشی از عادت رفتاری و کلامی او بوده است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا و رقیب شکست‌خورده بایدن در انتخابات گذشته نیز بارها روی این نقطه ضعف او دست گذاشته و بایدن را «جوی خواب‌آلود» توصیف کرده است. پیش از اعتراف اخیر ساکی نیز جمعی از نمایندگان جمهوری‌خواه کنگره در نامه‌ای خواستار سنجش سلامت ذهنی رئیس‌جمهور شده بودند، البته کِلی دانل، خبرنگار ان‌بی‌سی نیوز نیز در نشستی خبری در ماه سپتامبر پس از سرفه‌های بایدن در چند رویداد عمومی درباره سلامت وی از جن ساکی سوال کرده بود که ساکی آن را به دروغ سرماخوردگی ساده خوانده بود. با این حال این خبرنگار فاش کرد همیشه یک پزشک همراه بایدن سفر می‌کند. تقریبا همان زمان، یعنی حدود یک ماه پیش، بحثی جدی میان یک سناتور ارشد جمهوری‌خواه کنگره و وزیر خارجه آمریکا درباره کنترل مرموز افرادی در کاخ سفید بر بایدن در گرفت. جیمز ریش به تونی بلینکن تاخته بود که چه کسانی در مناسبت‌های عمومی یا کنفرانس‌ها بر بایدن تسلط دارند تا جلوی حرف زدن او را بگیرند. فرافکنی وزیر خارجه در این باره باعث شد این سناتور ایالت آیداهو به فیلم‌ها و عکس‌هایی استناد کند که در آنها یک شخص خاص در لباس محافظان رئیس‌جمهور، در برخی مواقع به بایدن نهیب می‌زد و پس از آن رئیس‌جمهور خاموش می‌شد و سخن نمی‌گفت. در گزارش اخیر تارنمای نشریه هیل، ارگان کنگره نیز به دخالت مقامات کاخ سفید برای کنترل بایدن و مدیریت نحوه تعامل او با خبرنگاران اشاره شده است. این گزارش که پس از اعتراف ساکی منتشر شده، به عدم تمایل بایدن به انجام مصاحبه با رسانه‌ها پرداخته و نوشته است او برخلاف اوباما و ترامپ در مدت کمتر از یک سال که از ریاست‌جمهوری‌اش می‌گذرد، تنها ۱۰ مصاحبه انجام داده، در حالی که اوباما در این مدت در ۱۱۳ مصاحبه رسانه‌ای و ترامپ در ۵۰ مصاحبه شرکت کرده بودند.

آخرین مصاحبه بایدن با جورج استفانوپولوس از شبکه ای‌بی‌سی در ماه آگوست (مرداد) بوده است. استیو هیلتون، مجری شبکه فاکس‌نیوز بعد از ۳ بار زمین خوردن بایدن هنگام بالارفتن از پله‌های هواپیما برای سفر به آتلانتا گفته بود: «بایدن در کاخ سفید مسؤولیتی ندارد و براساس برنامه دولت وی، بایدن تنها در اسم رئیس‌جمهوری آمریکاست». او با توجه به شائبه‌هایی درباره عدم سلامت مستاجر کاخ سفید گفته بود: «توانایی فرمانده کل ما یک مساله اساسی است، فقط این گاف نیست بلکه تقریبا هر روز یکی از این موارد وجود دارد که به نظر می‌رسد فراموش می‌کند کجاست یا چه کاری انجام می‌دهد. او تلو تلو می‌خورد و چرت می‌زند».

گاف‌های بایدن این روزها تبدیل به لطیفه‌های محاورات روزانه آمریکایی‌ها شده است، مثل آن کنایه‌ای که ترامپ در کارزار انتخاباتی به پیرمرد دموکرات زد و او را تمسخر کرد که حتی نمی‌داند برای چه مقامی رقابت می‌کند، ریاست‌جمهوری یا سناتوری. از سوی دیگر پزشک سابق کاخ سفید در دوران اوباما و ترامپ حدس زده بود بایدن با یک بیماری جدی مواجه است و مجبور خواهد شد پیش از پایان دوره مسؤولیتش استعفا کند. دکتر رانی جاکسون که جزو ۱۴ قانونگذار جمهوری‌خواه بود که خواهان آزمایش سلامتی جامع از بایدن شدند، در یک برنامه تلویزیونی گفته بود: «بایدن با یک مشکل جدی مواجه است و وضعیت او بدتر خواهد شد. این دیگر یک آبروریزی نیست. وی گیج است و گمشده به نظر می‌رسد. او به ندرت می‌تواند یک جمله پیوسته و کامل بگوید. بایدن باید یک آزمایش جامع انجام دهد و نتیجه آن را منتشر کند».

با وضع موجود حتی اگر بایدن استعفا نکند، طبق ماده بیست‌وپنجم قانون اساسی آمریکا، فاقد صلاحیت برای تصدی ریاست‌جمهوری خواهد بود و در صورت تشخیص سنا تا سال ۲۰۲۴، معاون او کاملا هریس، به عنوان نخستین رئیس‌جمهور زن آمریکا پشت میز اتاق بیضی کاخ سفید خواهد نشست.

■ **تداوم دیپلماسی ترامپی بایدن در منطقه**

با آنکه دولت بایدن از ابتدای روی کار آمدن مدعی ترامپ‌زدایی از سیاست خارجی واشنگتن بوده و به رویکرد دیپلماتیک برای اصلاح دیپلماسی رئیس‌جمهور پیشین آمریکا مباهات می‌کند اما فشار آوردن به ریاض و دیگر حکومت‌ها و شیخ‌نشین‌های عربی برای عادی‌سازی سریع روابط خود با تل‌آویو دقیقا در امتداد طرح ترامپ در خاورمیانه موسوم به «توافق آبراهام» است. این در حالی است که هفته گذشته برخی منابع آمریکایی و سعودی از اتمام حجت کاخ سفید با ولیعهد جاه‌طلب سعودی درباره عادی‌سازی روابط ریاض با تل‌آویو خبر داده بودند. به گزارش تارنمای واللانیوز، نزدیک به موساد، برخی مقامات آمریکایی و عربستانی که خواسته بودند نام‌شان فاش نشود، فاش کرده‌اند جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی ایالات متحده ۲۷ سپتامبر گذشته در سفر به عربستان با محمد بن‌سلمان، فرزند پادشاه فرتوت سعودی که در عمل حاکم این کشور است، دیدار کرده بود.

«باراک راوید» خبرنگار اسرائیلی تارنمای آمریکایی آکسیوس نیز چهارشنبه هفته گذشته به نقل از چند منبع نوشته بود در این دیدار، سالیوان امکان پیوستن عربستان به «توافق آبراهام» را مطرح کرده و ولیعهد سعودی این امکان را بلافاصله رد نکرده است.

بن‌سلمان گفته روند عادی‌سازی روابط عربستان با رژیم صهیونیستی ممکن است زمانبر باشد و فهرستی از اقدامات لازم برای این کار را به سالیوان ارائه کرده که مهم‌ترین آنها بهبود مجدد روابط خشه‌دار شده واشنگتن با ریاض در دوران ۱۰ ماهه به قدرت رسیدن دموکرات‌ها در کاخ سفید است. سالیوان عالی‌رتبه‌ترین مقام دولت بایدن است که تاکنون به عربستان سفر کرده و از مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در این سفر، تلاش برای اقناع بن‌سلمان برای برقراری آتش‌بس در جنگ داخلی یمن بوده است؛ جایی که سعودی‌ها در صدر ائتلافی که بیشتر متشکل از متحدان عربی‌شان است، ۷ سال بدون نتیجه، همه‌گونه جنایت جنگی علیه ملت یمن مرتکب شده‌اند. پیداست بخش نانوشته ماموریت سالیوان، فشار آوردن بر بن‌سلمان با پرونده‌های حقوق بشری و فساد و جنایت ولیعهد سعودی به منظور سوق دادن او به سمت دولت جدید رژیم صهیونیستی بوده است. فیصل بن‌فرحان آل‌سعود، وزیر خارجه سعودی با آنکه پیش‌تر مدعی شده بود عادی‌سازی روابط میان تل‌آویو و ریاض به سود کل منطقه است ولی هر گونه توافق احتمالی در این زمینه را تا حد زیادی منوط به روند پیشرفت مذاکرات صلح رژیم اشغالگر اسرائیل با فلسطینیان و تشکیل کشور مستقل فلسطین در مرزهای سال ۱۹۶۷ دانسته بود. سلمان بن‌عبدالعزیز پادشاه سعودی و اسلاف او ترجیح می‌دادند برای حفظ ظاهری مشروعیت خود به عنوان متولیان مکه و مدینه به عنوان مقدس‌ترین اماکن مسلمانان، وانمود کنند به سیاست سنتی آل‌سعود درباره مساله اسرائیل و فلسطین پایبندند اما شتاب بن‌سلمان در این زمینه آن هم بدون محقق شدن حقوق فلسطینی‌ها، نشانگر فشار مضاعفی است که آمریکایی‌ها بر او وارد می‌کنند تا هر چه زودتر صهیونیست‌ها را به رسمیت بشناسد. بخش مهمی از فشارهای وارده به بن‌سلمان برای عادی‌سازی فوری روابط با رژیم صهیونیستی رسانه‌ای است و شامل دست داشتن ولیعهد جاه‌طلب سعودی در پرونده قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار عربستانی واشنگتن‌پست و ده‌ها چهره و فعال عربستانی دیگر می‌شود. جدیدترین مورد به افشاگری‌های «سعد الجبری» یکی از مقامات ارشد امنیتی پیشین عربستان در زمینه اقدامات مشترک با آمریکا در مبارزه با تروریسم مربوط می‌شود که در گفت‌وگوی اخیرش با برنامه «۶۰ دقیقه» شبکه آمریکایی سی‌بی‌اس نیوز اعلام کرده اسرای دارد که خواب بن‌سلمان را مشوش خواهد کرد. جبری مدعی شده فرزند پادشاه فعلی سعودی، ۷ سال پیش در زمان پادشاهی عبدالله، آمادگی خود را برای ترور او اعلام کرد. او همچنین از وجود ۲ نسخه فیلم ضبط شده درباره جنایات بن‌سلمان صحبت کرد که تضمینی است برای زنده ماندن او از دست عوامل ترور بن‌سلمان.

■ **فرود هواپیمای اسرائیلی در خاک عربستان**

همزمان با هتک حرمت صهیونیست‌ها علیه شهدای فلسطینی و خانواده‌های آنان، روز گذشته برخی منابع عبری از فرود یک هواپیمای صهیونیستی در خاک عربستان خبر دادند. «ایتالی بلومنتال» خبرنگار روزنامه صهیونیستی «یدیعوت آحارانوت» در صفحه توئیتر خود از فرود یک هواپیمای صهیونیستی در خاک سعودی خبر داد. ایتالی بلومنتال اعلام کرد این هواپیما متعلق به یک میلیاردر صهیونیست است که پس از توقف در «امان» به سمت ریاض حرکت کرده است. بر اساس گزارش منابع عبری، این هواپیما توقف کوتاهی به مدت ۵ دقیقه در امان داشته است. «آوی اسکارف» سردبیر روزنامه عبری «هاآرتص» نیز از پرواز یک هواپیمای اسرائیلی به سمت عربستان سعودی خبر داد، این در حالی است که مقامات سعودی درباره این خبر هیچ‌گونه اظهاراتی ارائه نکرده‌اند. روز گذشته همچنین رسانه‌های صهیونیستی گزارش دادند نخستین پرواز مستقیم از خاک عربستان به فلسطین اشغالی عصر روز دوشنبه در فرودگاه بن‌گوریون به زمین خواهد نشست. رسانه‌های عبری اعلام کردند این پرواز توسط شرکت هواپیمایی «جت ایرلاین» امارات انجام خواهد شد و مبدأ پرواز ریاض، پایتخت سعودی خواهد بود. پس از امضای توافق سازش میان امارات و بحرین با رژیم صهیونیستی، عطش رژیم آل‌سعود نیز برای سازش با این رژیم و رابطه علنی با تل‌آویو بیشتر شده است، به حدی که بارها مقامات این رژیم از ابراز علاقه خود برای برقراری رابطه با اشغالگران فلسطین سخن گفته‌اند. عربستان سعودی سال گذشته در ادامه تلاش‌های خود به منظور هموار کردن مسیر برای عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی، با عبور هواپیماهای این رژیم از حریم هوایی خود به مقصد امارات و بحرین موافقت کرده بود اما از مبدأ این کشور پروازی به سرزمین‌های اشغالی صورت نگرفته است. اخیرا یک رسانه اسرائیلی به نقل از منابع آگاه سعودی خبر داد گام‌های مهمی در راستای به رسمیت شناختن اسرائیل توسط عربستان سعودی و عادی‌سازی روابط با آن برداشته خواهد شد و بزودی شاهد برقراری روابط ریاض با اسرائیل خواهیم بود. تحولات اخیر در پرونده روابط عربستان و رژیم صهیونیستی بیانگر وجود نشانه‌هایی درباره عادی‌سازی قریب‌الوقوع روابط میان ریاض و تل‌آویو است. «دوری گلد» -که یک افسر اطلاعاتی و نماینده اسبق رژیم صهیونیستی در سازمان ملل است- در مصاحبه‌ای تلویزیونی اعلام کرد محمد بن‌سلمان کسی است که پرونده عادی‌سازی روابط را در عربستان مدیریت می‌کند و او قول داده است مساله عادی‌سازی رسمی روابط را اجرایی کند. «گلد» در این مصاحبه اظهار کرد محمد بن‌سلمان نه فقط درباره عربستان، بلکه وعده داده است عادی‌سازی را در منطقه غرب آسیا محقق کند.

مرکز مأرب از ۳ جهت تحت محاصره صنعا

پس از اعلام اخیر سخنگوی نیروهای مسلح یمن درباره پیشروی نیروهای صنعا در استان‌های مأرب و شبوه، رسانه‌ها گزارش دادند ارتش یمن ناحیه راهبردی «الجوبه» را به طور کامل تحت سیطره خود درآورده است. ارتش و کمیته‌های مردمی یمن دیروز پیشروی میدانی جدیدی در استان مأرب داشته‌اند. یک منبع میدانی دیروز در این باره به خبرگزاری «اسپوتنیک» گزارش داد ارتش یمن پس از نبردی سنگین با نیروهای دولت مستعفی یمن توانسته بر منطقه «الجدیده» مرکز ناحیه الجوبه (جنوب استان مأرب) مسلط شود. بر اساس این گزارش، ارتش یمن ساختمان‌های دولتی از جمله بیمارستان «۲۲ مایو»، مرکز امنیتی شهر و نیروگاه برق را در این شهر تحت کنترل خود درآورده است. منبع مذکور توضیح داد تسلط ارتش یمن بر منطقه الجدیده که در نزدیکی میدان نفتی «صافر» قرار دارد، پس از سیطره بر کوه راهبردی «الکتف» مشرف بر شهر الجدیده بوده است. این گزارش در حالی منتشر شده است که خبرنگار شبکه «المسیره» نیز در حساب کاربری خود در شبکه توئیتر این گزارش را تأیید و تصاویری از حضور نیروهای یمنی در منطقه الجدیده منتشر کرد. در همین حال وبسایت خبری «الخبر» یمن نیز به نقل از منابع آگاه در استان مأرب گزارش داد نیروهای «انصارالله» (دولت نجات ملی) در شهر الجوبه «پیشروی‌های سریعی» داشته‌اند و درگیری‌ها بین نیروهای انصارالله و نیروهای ائتلاف سعودی و دولت مستعفی شدید است. به گفته این منابع، درگیری‌های شدید از صبح روز سه‌شنبه آغاز شده است. منابع حاضر در مأرب، حمله نیروهای دولت نجات ملی را «گسترده» توصیف می‌کنند و می‌گویند الجدیده، مرکز شهر الجوبه سقوط کرده و نیروهای ائتلاف سعودی از این منطقه فراری داده شده‌اند. شبکه العالم نیز به نقل از منابع یمنی گزارش داد نیروهای ارتش یمن مرکز این شهر را آزاد کرده‌اند. با آزادی کامل این شهر، نیروهای ارتش یمن به دروازه‌های شهر مأرب خواهند رسید. از سوی دیگر، «حسن العزی» از اعضای ارشد جنبش انصارالله یمن در حساب کاربری خود نوشت «الجوبه پس از غیبتی طولانی‌مدت به آغوش صنعا بازگشت» اما به جزئیات بیشتری در این باره اشاره نکرد. با این حال، هنوز سخنگوی نیروهای مسلح یمن رسما آزادسازی این ناحیه را اعلام نکرده است. منابع محلی می‌گویند پس از سیطره کامل نیروهای یمنی بر ناحیه الجوبه، صدها نفر از مزدوران دولت مستعفی تسلیم شده و عده‌ای دیگر نیز پا به فرار گذاشته‌اند. بر اساس گزارش رسانه‌ها، با تسلط ارتش یمن بر منطقه الجدیده، مرکز استان مأرب از ۳ طرف تحت محاصره صنعا درآمده است. رسانه‌ها همچنین پیش‌بینی می‌کنند نیروهای صنعا پس از این پیروزی به سمت نقطه «الفلج» بر بلندی‌های اطراف شهر مأرب پیشروی کنند. منابع یمنی دوم ماه جاری نیز گزارش داده بودند در پی حمله موشکی نیروهای صنعا به یکی از پایگاه‌های راهبردی نیروهای دولت مستعفی در شهر الجوبه (جنوب استان مأرب)، خسارت سنگینی به این نیروها وارد شده است. طی ماه‌های اخیر نیروهای ارتش و کمیته‌های مردمی یمن دور جدیدی از عملیات آزادسازی استان و شهر مأرب را به عنوان قلب دولت مستعفی آغاز کرده‌اند. استان مأرب به علت دارا بودن منابع غنی نفت و گاز، از ارزش اقتصادی بالایی برخوردار است و به گفته کارشناسان در صورت آزادسازی کامل این استان، باید پایان کار دولت مستعفی به ریاست «عبد ربه منصور هادی» و حامی آن ائتلاف سعودی در یمن را اعلام کرد. این در حالی است که سرتیپ «یحیی سریع» سخنگوی نیروهای مسلح یمن بعدازظهر روز یکشنبه هفته جاری جزئیات عملیات «ربیع النصر» در ۲ استان شبوه و مأرب را که به آزادی ۳۲۰۰ کیلومترمربع از خاک این کشور منجر شد، تشریح و تاکید کرد ارتش و کمیته‌های مردمی یمن قول می‌دهند شهر مأرب را آزاد کنند. سخنگوی نیروهای مسلح یمن ۲۰ مهر نیز با ارائه جزئیاتی از عملیات موسوم به «فجر الانتصار» (سحرگاه پیروزی) در استان مأرب از آزادی ۶۰۰ کیلومتر مربع دیگر در اطراف شهر مأرب خبر داده بود. سریع اعلام کرده بود پس از موفقیت در عملیات «البأس الشدید» (شجاعت بسیار)، نیروهای مسلح یمن، عملیات فجرالانتصار را برای آزادسازی مناطق دیگر در استان مأرب آغاز کردند و طی این عملیات مساحت جغرافیایی واقع در حد فاصل میان منطقه آزادشده طی عملیات البأس الشدید تا نزدیکی حومه مشرف بر شهر مأرب آزاد شد.

اردوغان- قفقاز- فضولی

الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان از رجب طیب اردوغان همتای ترکیه‌ای خود در فرودگاه تازه‌تاسیس در منطقه قره‌باغ کوهستانی استقبال کرد. «آذرتاج» خبرگزاری رسمی جمهوری آذربایجان با انتشار عکسی از ورود رجب طیب اردوغان به شهر «فضولی» منطقه قره‌باغ کوهستانی، از آغاز سفر رسمی رئیس‌جمهور ترکیه به جمهوری آذربایجان خبر داد. بنا بر گزارش رسانه‌های جمهوری آذربایجان، هواپیمای اردوغان برای انجام سفر رسمی یک روزه و دیدار با مقام‌های آذربایجان وارد این کشور شده است. پیش‌تر خبرگزاری آناتولی ترکیه خبر داده بود اردوغان روز سه‌شنبه (دیروز) در سومین سفر خود به جمهوری آذربایجان بعد از جنگ سال گذشته باکو و ایروان بر سر قره‌باغ، به جمهوری آذربایجان سفر می‌کند تا فرودگاه بین‌المللی شهر فضولی را افتتاح کند. فضولی یکی از شهرهایی است که در جریان جنگ سال گذشته در منطقه قره‌باغ به کنترل جمهوری آذربایجان درآمد.

■ **آیا غرب از ترکیه عذرخواهی کرد؟**

دیروز بسیاری از روزنامه‌های چاپ آنکارا تیتر و عکس صفحه نخست خود را به موضوع بحران دیپلماسی در ترکیه اختصاص دادند و بسیاری از آنها تیتر «عقب‌نشینی سفرای غربی در برابر ترکیه» را برجسته کردند. این در حالی است که به نظر می‌رسد مقامات این کشورها راه میانه‌ای پیدا کردند که نمی‌توان بر آن نام عذرخواهی و پوزش نهاد. کل آن چیزی که دستگاه دیپلماسی ترکیه نامش را عقب‌نشینی سفرای غربی و عذرخواهی آنان گذاشته، عبارت است از ریتوئیت یا بازنشر یک پیام کوتاه که در اکانت سفارت آمریکا در آنکارا منتشر شده است. متن مزبور چنین است: «ایالات متحده آمریکا پس از بیانیه ۱۸ اکتبر، بر پایبندی خود به ماده ۴۱ کنوانسیون وین درباره روابط دیپلماتیک تاکید می‌کند». سفارتخانه‌های کشورهای کانادا، فنلاند، دانمارک، هلند، سوئد، نروژ، آلمان، فرانسه و نیوزیلند در آنکارا که پیش‌تر بیانیه ضرورت آزادی «عثمان کاوالا» را امضا کرده بودند، بیانیه آمریکا را در توئیتر خود بازنشر کردند. روز دوشنبه در کاخ ریاست‌جمهوری در آنکارا نشست هیات دولت برگزار شد و مهم‌ترین موضوع این نشست، بررسی اخراج سفرای آمریکا، کانادا و ۸ کشور غربی از ترکیه بود. قبل از آنکه هیات دولت به جمع‌بندی نهایی برسد، «دولت باغچلی» رهبر حزب راست افراطی حرکت ملی‌گرا که به عنوان شریک اردوغان در ائتلاف جمهور شناخته می‌شود، سریعاً به کاخ ریاست‌جمهوری رفت و با اردوغان رایزنی کرد. در شرایطی که همه منتظر دستور جنجالی اخراج سفرا بودند، تصمیم نهایی، چیز دیگری از آب درآمد و نتیجه نشست، چیزی شد که نشان داد در آخرین ساعات، مشاوران اردوغان موفق شدند موضع او را نرم و معتدل کنند. اردوغان پس از پایان نشست کابینه، با سیما و صدایی خسته، خطاب به رسانه‌ها اعلام کرد مواضع نهایی سفرا مثبت بوده و ترکیه به دنبال تنش نیست. در روزهای گذشته مواضع مختلفی درباره اخراج سفرا اتخاذ شد. برخی سران احزاب سیاسی نظیر «دوغو پرینچک» رهبر حزب کمونیستی وطن نیز در اظهاراتی اغراق‌آمیز مدعی شدند موضع‌گیری اردوغان در مقابل سفرای غربی، یک نقطه عطف تاریخی در تمام ادوار ترکیه است و از این به بعد آنکارا در مسیر سیاسی متفاوتی قرار خواهد گرفت اما همچنان که دیدیم هیچ اتفاق خاصی نیفتاد و ترکیه به این جمع‌بندی رسید که تحت هیچ شرایطی نمی‌تواند به شکل جدی در برابر غرب موضع بگیرد، چرا که اخراج ۱۰ سفیر بدون تردید بحران را از چیزی که هست بزرگ‌تر می‌کرد. تمام ۱۰ سفیری که اردوغان قصد اخراج آنها را داشت، از کشورهایی آمده‌اند که برای اقتصاد و سیاست ترکیه بسیار مهم هستند؛ اول اینکه این کشورها مقاصد کالاهای صادراتی ترکیه هستند. دوم شمار قابل توجهی از میلیون‌ها شهروند ترک در این کشورها زندگی می‌کنند و سوم اینکه چنین اقدامی، منجر به انزوای کامل ترکیه می‌شد. تصمیم جنجالی رئیس‌جمهور ترکیه برای اخراج سفرای آمریکا، کانادا و ۸ کشور غربی موجب شد بازار پر تب و تاب و بحران‌زده دلار یک بار دیگر دچار تشنج شود. در شرایطی که اقتصاد ترکیه دچار بحران شده و دولت برآمده از حزب عدالت و توسعه به رهبری اردوغان، به ناکارآمدی اقتصادی متهم شده و مخالفان بر طبل برگزاری انتخابات پیش از موعد می‌کوبند، یک موضوع هیجانی و تبلیغاتی برای مصرف داخلی حزب حاکم دست و پا شد اما واقعیت این است که این مشی حکومت‌داری، هزینه‌های خارجی سنگینی بر ترکیه تحمیل می‌کند.

دور دنیا

سازمان ملل بازگشایی گذرگاه‌های غزه را خواستار شد

سازمان ملل متحد از رژیم صهیونیستی خواست به مسؤولیت خود به عنوان رژیم اشغالگر عمل کرده و تمام گذرگاه‌های نوار غزه را بازگشایی کند. «آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد با ارائه گزارش سالانه به اعضای مجمع عمومی این سازمان، به اقدامات رژیم صهیونیستی علیه حقوق بشر ملت فلسطین در اراضی اشغالی از جمله قدس شرقی پرداخت. در این گزارش که مربوط به اول ژوئن ۲۰۲۰ تا ۳۱ مه ۲۰۲۱ است به موانع متعدد بر سر راه حقوق بشر در اراضی اشغالی فلسطین در نتیجه سیاست‌ها و رفتارهای اسرائیل اشاره شده است. گوترش در گزارش خود از رژیم صهیونیستی خواسته است تدابیر لازم برای تضمین احترام کامل به حقوق بشر غیرنظامیان فلسطینی را اتخاذ کند. طبق گزارش وبگاه «الخلیج الجدید»، دبیرکل سازمان ملل همچنین از رژیم صهیونیستی خواست به همه اقدامات علیه غیرنظامیان که گاهی به حد شکنجه و مجازات سنگین و غیرانسانی می‌رسد، فوری پایان دهد. گوترش از تل‌آویو خواست سریعا اقدامات مربوط به تعطیلی همه گذرگاه‌های منتهی به نوار غزه را لغو و برخورداری فلسطینیان از حق آزادی تردد در اراضی اشغالی فلسطین را تضمین کند. وی پایبندی اسرائیل به مسؤولیت خود به عنوان رژیم اشغالگر و تضمین دستیابی فلسطینیان به خدمات بهداشتی مناسب، رعایت حقوق کودکان فلسطینی و حقوق روزنامه‌نگاران و مدافعان حقوق بشر را ضروری خواند.

■■■

شلیک موشکی روسیه در دریای سیاه

ناوگان دریای سیاه نیروی دریایی روسیه جهت حفاظت از تاسیسات زیرساختی اقتصادی این کشور، رزمایشی را در این دریا انجام داد. به گزارش «تاس»، دفتر مطبوعاتی ناوگان دریای سیاه نیروی دریایی روسیه دیروز سه‌شنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد خدمه ناو جنگی ضدزیردریایی «سوزدلتس» (Suzdalets) و هواناو (هاورکرافت) موشک‌انداز «ساموم» (Samum) در طول رزمایش در دریای سیاه برای حفاظت از تاسیسات زیرساختی اقتصادی، شلیک آتشبار و موشک انجام دادند. در ادامه این بیانیه آمده است خدمه ناو جنگی و هاورکرافت مذکور شلیک‌های آتشبار و موشکی خود را ضد اهداف دریایی و هوایی انجام دادند و حذف مین‌های دریایی شناور روی آب را با استفاده از آتشبار خودکار شلیک سریع تمرین کردند. دفتر مذکور همچنین اعلام کرد این رزمایش شامل گروهی از کشتی‌های جنگی ناوگان دریای سیاه است و نظامیان روس در حال تمرین دفاع از تاسیسات زیرساخت اقتصادی دریایی در دریای سیاه هستند.

■■■

موشک‌های زمین به هوای مقاومت در انتظار جنگنده‌های صهیونیستی

منابع نظامی و امنیتی اسرائیلی اعتراف کردند با افزایش توانمندی پدافندی محور مقاومت از طریق موشک‌های زمین به هوا، آسمان کشورهای سوریه، لبنان و عراق برای جنگنده‌های اسرائیلی ناامن شده است. روزنامه هاآرتص در شماره دیروز (سه‌شنبه) خود در گزارشی در این رابطه نوشت: با توجه به پیشرفت‌های ایران در توسعه سامانه‌های پدافند هوایی، مناطقی که در گذشته شاهد اقدامات تهاجمی منسوب به اسرائیل بوده از این پس برای جنگنده‌های اسرائیل خطرناک خواهد بود. کارشناسان نظامی با استناد به گمانه‌زنی‌های اطلاعاتی که گزارش‌های آن طی چند ماه گذشته در اختیار مسؤولان عالی‌رتبه سیاسی اسرائیل قرار گرفته، اظهار داشته‌اند ایران موشک‌های زمین به هوایی در اختیار دارد که در صورت استقرار در کشورهای سوریه، لبنان، عراق و دیگر مناطق می‌تواند حملات اسرائیل در این مناطق را دچار مشکل کند و حتی منجر به سرنگونی جنگنده‌های اسرائیلی شود. کارشناسان با استناد به اقدام نظامیان سوریه در شلیک موشک‌های زمین به هوا به سوی جنگنده‌های اسرائیلی که از طریق یک سامانه ایرانی انجام شد، تاکید کردند: سامانه‌های پدافندی ایران سیستم پدافند سوریه را به شکل قابل توجهی تقویت کرده و قابلیت آن را در مقابل حملات هوایی بالا برده است. ارزیابی‌های صورت گرفته توسط کارشناسان اسرائیلی نشان می‌دهد به کارگیری سامانه‌های ایرانی به نظامیان سوری این امکان را داد تا سرعت واکنش خود را به حملات بشدت افزایش دهند و به همین اندازه نگرانی در نهادهای اطلاعاتی و امنیتی اسرائیل نسبت به به‌کارگیری این سامانه در دیگر مناطق همچون لبنان و یمن افزایش یافته است.

■■■

میشل عون: جنگ داخلی رخ نمی‌دهد

«میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان سخنانی را درباره حادثه اخیر در منطقه «الطیونه» واقع در بیروت مطرح کرد. وی گفت: پیامدهای حادثه الطیونه پایان یافته است. رئیس‌جمهور لبنان در ادامه اظهارات خود در این زمینه یادآور شد: لبنان به جنگ داخلی باز نمی‌گردد. در رابطه با پرونده انفجار مهیب بندر بیروت نیز ما معتقدیم قوه قضائیه باید مستقل عمل کند. گفتنی است پنجشنبه هفته گذشته شبه‌نظامیان وابسته به القوات اللبنانیه به ریاست سمیر جعجع با یورش به هواداران حزب‌الله و جنبش أمل در بیروت شماری از آنها را به شهادت رساندند. صبح دیروز خبرگزاری رویترز به نقل از منابع مطلع از احضار «سمیر جعجع» رئیس حزب «نیروهای لبنانی» (القوات اللبنانیه) به دادگاه نظامی در پی حوادث اخیر در منطقه الطیونه بیروت خبر داد. منابع مذکور گفتند قاضی «فادی عقیقی» در پی اعترافات افراد بازداشت شده در این پرونده، خواستار شنیدن توضیحات سمیر جعجع در این باره شده است. از سوی دیگر، حزب نیروهای لبنانی دریافت هر گونه ابلاغیه پیرامون احضار جعجع برای شنیدن اظهارات وی درباره حوادث بیروت را رد کرد. این در حالی است که پیش از این یک وکیل لبنانی هم علیه «سمیر جعجع» رئیس حزب نیروهای لبنانی و «طارق بیطار» قاضی پرونده انفجار بندر بیروت اقامه دعوی کرده بود. چندی پیش «شیخ احمد قبلان» مفتی لبنان هم به حادثه اخیر در منطقه «الطیونه» واقع در بیروت واکنش نشان داد. وی در این باره گفت: این حادثه ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی دارد.